

Sygn. akt: II AKa 434/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2012 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Bożena Summer-Brason
Sędziowie	SSA Marek Charuza SSA Alicja Bochenek (spr.)
Protokolant	Magdalena Baryła

przy udziale **Prokuratora Prok. Apel. Dariusza Wiory**

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2012 roku sprawy

skazanego L. K.s. Z.i J.

ur. (...) w W.

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji obrońcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 25 lipca 2012 roku, sygn. akt. V K 47/12

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację obrońcy za oczywiście bezzasadną;
2. zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt II AKa 434/12

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Katowicach w sprawie o sygn. akt V K 47/12 ustalił, że L. K. został skazany prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia z dnia 21 listopada 2003 roku, sygn. akt II K 3679/00 za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. popełnione w nocy z 10 na 11 marca 1998 roku na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 3 lata oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 10 złotych, przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia z dnia 28 lipca 2005 roku, sygn. akt II Ko 372/05 zarządzono skazanemu wykonanie kary pozbawienia wolności i zaliczono na jej poczet okres zatrzymania od dnia 11 marca 1998 roku do 12 marca 1998 roku;

II. Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi z dnia 22 listopada 2004 roku, sygn. akt IV K 1071/04 za przestępstwo z art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 roku o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w dniu 2 marca 2004 roku na karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 złotych, nadto zaliczono skazanemu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres tymczasowego aresztowania w sprawie od dnia 2 marca 2004 roku do dnia 22 listopada 2004 roku;

III. Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa z dnia 10 listopada 2006 roku, sygn. akt III K 1653/02 za przestępstwo z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, popełnione w dniu 17 kwietnia 2002 roku na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych, nadto zaliczono skazanemu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres tymczasowego aresztowania w sprawie od dnia 17 kwietnia 2002 roku do dnia 23 września 2002 roku;

IV. Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 13 lutego 2008 roku, sygn. akt V K 182/00, zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 18 lutego 2010 roku, sygn. akt II AKa 205/09 za przestępstwa:

- z art. 13 § 2 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. popełnione w dniu 25 marca 1998 roku na karę 2 lat pozbawienia wolności;
- z art. 258 § 1 i § 2 k.k. popełnione w okresie od 1991 roku do dnia 18 stycznia 1999 roku na karę 4 lat pozbawienia wolności i na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczono karę łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności na poczet której zaliczono skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 18 stycznia 1999 roku do dnia 10 października 2001 roku;

V. wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 20 września 2010 roku, sygn. akt V K 49/10 połączono skazania L. K. wyrokami Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia o sygn. akt II K 3679/00, Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa o sygn. akt III K 1653/02 i Sądu Okręgowego w Katowicach o sygn. akt V K 182/00 (opisane wyżej w pkt I, III, IV) wymierzając skazanemu karę łączną 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wysokości 120 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych, nadto zaliczono skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawach: Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia, sygn. akt II K 3679/00 – od dnia 11 marca 1998 roku do dnia 12 marca 1998 roku, Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa, sygn. akt III K 1653/02 – od dnia 17 kwietnia 2002 roku do dnia 23 września 2002 roku i sygn. akt III K 1711/07 od dnia 2 września 2007 roku do dnia 23 września 2009 roku, Sądu Okręgowego w Katowicach, sygn. akt V K 182/00 – od dnia 18 stycznia 1999 roku do dnia 10 października 2001 roku, w pozostałym zakresie umorzono postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego;

VI. Sądu Rejonowego Katowice – Wschód w Katowicach z dnia 21 czerwca 2010 roku, sygn. akt V K 1/10, za przestępstwo z art. 227 § 2 d. k.k. w zw. z art. 58 d.k.k. popełnione w okresie od stycznia do maja 1998 roku na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono skazanemu okres zatrzymania w sprawie w dniu 19 listopada 2001 roku;

W sprawie tej, wyrokiem z dnia 25 lipca 2012 roku Sąd Okręgowy w Katowicach orzekł:

1. na mocy art. 569 § 1 k.p.k. oraz art. 85 k.k., art. 86 § 1 i § 2 k.k. połączył kary orzeczone wobec skazanego L. K. wyrokami opisanymi wyżej w pkt I, III, IV, VI, to jest Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia, sygn. akt II K 3679/00, Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa, sygn. akt III K 1653/02, Sądu Okręgowego w Katowicach, sygn. akt V K 182/00 i Sądu Rejonowego Katowice – Wschód w Katowicach, sygn. akt V K 1/10 i wymierzył skazanemu karę łączną 7 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

2. na mocy art. 577 k.p.k. w zw. z art. 63 § 1 k.k. zaliczył skazanemu na poczet orzeczonej punkcie 1 kary łącznej pozbawienia wolności okresy rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawach: o sygn. akt II K 3679/00 Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia – od dnia 11 marca 1998 roku do dnia 12 marca 1998 roku, o sygn. akt III K 1653/02 Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa – od dnia 17 kwietnia 2002 roku do dnia 23 września 2002 roku, o sygn. akt V K 182/00 Sądu Okręgowego w Katowicach – od dnia 18 stycznia 1999 roku do dnia 10 października 2001 roku oraz w sprawie o sygn. akt V K 1/10 Sądu Rejonowego Katowice – Wschód w Katowicach w dniu 19 listopada 2001 roku

nadto

3. na mocy art. 569 § 1 k.p.k. oraz art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary grzywny orzeczone wobec skazanego L. K. wyrokami opisanymi w pkt I i III, to jest Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia – sygn. akt II K 3679/00 i Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa – sygn. akt III 1653/02 i wymierzył skazanemu karę łączną grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych;

nadto

4. ustalił, że w pozostałym zakresie rozstrzygnięcia zawarte w opisanych wyżej wyrokach, a nie objęte niniejszym wyrokiem łącznym podlegają odrębnemu wykonaniu;

5. na mocy art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego w pozostałym zakresie;

Nadto orzekł sąd o kosztach sądowych.

Apelację od tego wyroku wywiódł obrońca skazanego zarzucając mu błąd w ocenie okoliczności faktycznych, będących podstawą tego wyroku, a wynikający z niezaliczenia skazanemu L. K. kary łącznej 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności wynikającej z wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa z dnia 10.11.2006 roku, sygn. akt III K 1653/02 w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia z dnia 21.11.2003 roku w sprawie II K 3679/00 w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, którą to karę jego mandant odbył w całości;

Stawiając tak opisany zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku lub uchylenie go i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Katowicach.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W wyniku rozpoznania złożonej przez obrońcę skazanego apelacji, Sąd odwoławczy uznał, że podniesiony w niej zarzut jest chybiony w stopniu pozwalającym uznać apelację za oczywiście bezzasadną.

Kontrola odwoławcza wykazała, że sąd I instancji w sposób poprawny zgromadził materiał dowodowy, który następnie prawidłowo ocenił i w sposób właściwy przyjął w zaskarżonym wyroku łącznym, istnienie realnych zbiegów

przestępstw – następnie opisanych w punktach 1 i 3 wydanego wyroku, obejmujących orzeczone kary pozbawienia wolności oraz kary grzywny.

Ponieważ w świetle postawionego w złożonym środku odwoławczym zarzutu, zarówno przyjęte przez sąd orzekający realne zbiegi przestępstw, jak również wymiar orzeczonych następnie kar łącznych pozbawienia wolności oraz grzywny nie zostały zakwestionowane, należało uznać, że nie budzą żadnych wątpliwości i zastrzeżeń. Powyższe zwalnia sąd odwoławczy od czynienia szczegółowych rozważań w tych kwestiach.

Przechodząc natomiast do omówienia podniesionego w środku odwoławczym zarzutu, opierającego się na twierdzeniu o dokonaniu przez sąd I instancji błędnego zaliczenia skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okresów kar dotychczas przez niego odbytych, a błąd ten miałby polegać na niezaliczeniu przez tenże sąd jednego z takich okresów, to zarzut ten jest nie tylko oczywiście bezpodstawny, ale wręcz niezrozumiały.

Odnosząc się do wyżej opisanego zarzutu przywołać należy dwa przepisy Kodeksu postępowania karnego, tj. art. 575 § 1 k.p.k. oraz art. 577 k.p.k. Pierwszy

z nich stanowi, że „jeżeli po wydaniu wyroku łącznego zachodzi potrzeba wydania nowego wyroku łącznego, z chwilą jego wydania poprzedni wyrok łączny traci moc”. Powyższa dyspozycja powoduje, że sąd wydając „nowy” wyrok łączny nie mógł

w nim dokonać zaliczenia na poczet orzeczonej nowej kary łącznej uprzednio orzeczonej wobec skazanego kary łącznej, chociażby kara ta została już przez skazanego wykonana w całości. Uprzednio orzeczonej kary łącznej przestała istnieć wraz z wyrokiem łącznym, w którym została orzeczone. Tak więc wyrok łączny wydany przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa w Warszawie z dnia 9 lutego 2009 roku – sygn. akt III K 1711/07 w którym orzeczono karę łączną 2 lat

i 6 miesięcy, ze wskazanym przez skarżącego zaliczeniem kar dotychczas odbytych, stracił moc i nie może stanowić podstawy czynienia dalszych ustaleń i zaliczeń. Wyrok ten poprzedzał wyrok łączny opisany w niniejszym, zaskarżonym wyroku

w jego części wstępnej. Nie znaczy to, że okres kar dotychczas odbytych przez skazanego w połączonych sprawach nie zostanie mu zaliczony na poczet „nowej” kary łącznej. Powyższe oznacza jedynie, że rozważając zasadność, czy też konieczność wydania nowego wyroku łącznego, sąd nie może odnosić się do uprzednio wydanego wyroku łącznego, taki bowiem traci moc z chwilą wydania nowego wyroku

łącznego (tj. przestaje istnieć i funkcjonować), podobnie jak orzeczone kary łączne

w poszczególnych wyrokach, jeśli dany wyrok obejmował skazania za kilka popełnionych przez sprawcę przestępstw, za które zostały odrębnie orzeczone kary jednostkowe. Powoduje to, że w nowym wyroku łącznym znaczenie mają jedynie kary jednostkowe wymierzone za przestępstwa tworzące przyjęty przez sąd realny zbieg przestępstw umożliwiający zgodnie z dyspozycją art. 85 k.k. orzeczenie kary łącznej. Jak wyżej już stwierdzono, okresy kar dotychczas odbytych przez skazanego

w połączonych sprawach nie pozostają w próżni i są uwzględniane przy dokonywaniu obliczeń w zakresie wymiaru kary dotychczas przez skazanego odbytej. W sytuacji, gdyby skazany pozostawał w zakładzie karnym dłużej niż wynikałoby to z wymiaru orzeczonej wobec niego kary (również kary łącznej), mógłby w sposób zasadny

i uprawniony domagać się od Skarbu Państwa odszkodowania za niesłuszne pozbawienie go wolności. Nie ma przy tym znaczenia, czy w wyroku łącznym zostały przez sąd orzekający wskazane wszystkie okresy kar dotychczas przez skazanego odbytych. Zasadą jest natomiast, że wyrok łączny zawiera jedynie zaliczenia okresów tymczasowego aresztowania, czy też zatrzymania w danych łączonych sprawach, jak ma to miejsce w niniejszej sprawie. Przywołany przepis art. 577 k.p.k. jednoznacznie stanowi, że „w wyroku łącznym należy w miarę potrzeby oznaczyć datę, od której należy liczyć początek odbywania kary orzeczonej wyrokiem łącznym oraz

wymienić okresy zaliczone na poczet kary łącznej”. Już samo stwierdzenie „w miarę możliwości” użyte przez ustawodawcę wyraźnie wskazuje, że nie jest to w każdym przypadku konieczne i niezbędne, a brak dokonania przez sąd w wyroku łącznym „zaliczenia odbytych dotychczas kar” nie wywołuje dla skazanego negatywnych skutków w postaci nie zaliczenia mu części, czy też wręcz całości odbytej dotychczas kary, objętej następnie karą łączną w związku z wydaniem wyroku łącznego.

Powyższe kwestie i rozważania wydają się być tak proste i oczywiste, że podniesiony w tym zakresie przez skarżącego zarzut jawił się jako oczywiście bezzasadny.

Niejako na marginesie wskazać należy, że oceniając zasadność i słuszność orzeczonych w pkt 1 i 3 zaskarżonego wyroku wymiaru kar łącznych grzywny oraz pozbawienia wolności, Sąd Apelacyjny uznał, iż zostały one w sposób prawidłowy ukształtowane, w szczególności nie są one nadmiernie represyjne wobec skazanego i odpowiadają dyrektywom wymiaru kary, uwzględniając zarówno okoliczności łagodzące, jak i obciążające skazanego.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.